

Co je to etika?

Co jste dnes udělali jako první věc, když jste se ráno probudili? Jak jste se dopravili do školy? S kým jste si nejdříve povídali, když jste přišli do třídy?

Každý den děláte různá rozhodnutí. Zvažujete, co si ráno vezmete na sebe, vybíráte si své přátele a rozhodujete se, jak usilovně se budete věnovat škole. U všeho, co děláte, se musíte rozhodovat. Někdy se vám může zdát, že nemáte na výběr, ale vždy je nějaká možnost. I v případě, kdy neuděláte vůbec nic, se rozhodujete, jak nebo zda vůbec budete reagovat. Byli jste někdy v situaci, kdy jste se museli rozhodnout, co je správné udělat? Pokud ano, potom jste museli přemýšlet také o **etice**.

Etika jsou **normy** neboli pravidla, která si sami určíte a řídíte se jimi. Vaše osobní etika souvisí s tím, co je správné a co ne a s tím, co si myslíte, že byste měli udělat. Když například vidíte kamaráda, jak ničí školní majetek, je na vás, zda to budete ignorovat, či nikoli. Vždy, když se musíte rozhodnout v situaci, kdy to ovlivní i někoho jiného, stojíte před **etickým dilema**. Toto rozhodnutí je etické, protože se musíte rozhodnout, co je vaší povinností (zvláště, když se to týká ještě další osoby) a je to zároveň i dilema, protože máte na výběr více než jednu možnost. Rozhodnutí, které uděláte, je **etické**, pokud se rozhodnete zachovat správně.

Každý člověk má svou etiku, podle které žije. Etiku získáte z hodnot a principů, které uznáváte. **Hodnoty** jsou věci, které považujete za důležité a kterých si ceníte. Pravděpodobně si ceníte vaší rodiny a přátel, protože jsou pro vás důležití. Také si můžete cenit volného času nebo majetku, který vlastníte. Kromě věcí, kterých si ceníte, máte také určitě představu o tom, jak byste chtěli prožít život a jakým člověkem byste chtěli být. Pokud si např. ceníte svých přátel, určitě chcete, aby vám důvěřovali a chcete jim být věrni. Důvěra a věrnost jsou **principy**, které vás nutí přemýšlet o tom, kým vlastně chcete být.

Mezi etikou a zákonem existuje určitá spojitost. Ve většině zemích jsou zákony tvořeny proto, aby lidé věděli jaká jsou pravidla a řídili se jimi. Zákony jsou založené na úvahách o tom, co je správné a co není, a tedy vycházejí z podstaty etiky. Ale mohou být také upraveny dle názorů lidí, kteří zrovna mají největší moc a vliv. Zákon odráží sociální poměry země, zatímco morálka vychází z lidí. Aby byl ve společnosti řád, byly vytvořeny zákony, podle kterých se musí člověk řídit. Pokud je však zákon špatný, je v zájmu společnosti, aby došlo k jeho změně, a to legální cestou.

Správné je také pomáhat druhým, i za cenu toho, že vy sami musíte něco obětovat. Souvisí to s principy, podle kterých se řídíme a považujeme je za správné. Člověk aplikuje své etické normy na veškeré situace, do kterých se v průběhu života dostane v závislosti na prostředí zemi, ve které žije. V tomto výukovém předmětu se budeme zabývat etikou lidí v podnikatelském prostředí, která je také známá jako „**Etika v podnikání**“.